

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับ
การทะเบียนราษฎร

เรียน กระทรวง ทบวง กรม ผู้ว่า CEO และจังหวัดเทียบเคียง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๙๙
ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๕

เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๕) เรื่อง การอำนวยความสะดวก
ให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ซึ่งให้หน่วยราชการทุกแห่งยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่
นายทะเบียนจัดทำ มอบให้เจ้าของบ้านยึดถือไว้เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการ เพื่อราษฎรจะได้
ไม่ต้องเสียเวลาไปขอคัดสำเนาจากสำนักทะเบียนอีก ทั้งนี้ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี
ดังกล่าว ถือเป็นกระทำความผิดวินัย ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตรวจสอบมติ
คณะรัฐมนตรีที่สมควรปรับปรุงหรือยกเลิก ซึ่งสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอว่า ควรปรับปรุง
ถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเสนอของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีแล้ว
เห็นควรปรับปรุงถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว จาก “ให้หน่วยราชการทุกแห่งยอมรับสำเนา
ทะเบียนบ้านที่นายทะเบียนจัดทำ มอบให้เจ้าของบ้านยึดถือไว้เป็นเอกสารสำคัญของทางราชการ
เพื่อราษฎรจะได้ไม่ต้องเสียเวลาไปขอคัดสำเนาจากสำนักทะเบียนอีก” เป็น “ให้หน่วยงานของรัฐ
ทุกแห่งยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่นายทะเบียนจัดทำมอบให้เจ้าบ้านยึดถือไว้เป็น
เอกสารของทางราชการ สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้หลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านก็ให้เจ้าหน้าที่
ของหน่วยงานนั้นจัดทำสำเนาขึ้นเอง เพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขอคัดสำเนา
หรือถ่ายเอกสารทะเบียนอีก”

/สำนัก ...

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกระทรวงมหาดไทย จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๕ เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรตามความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เห็นชอบตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ หิรัณยะวสิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

ด่วนมาก

ที่ มท 0310.1/ 13676

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัมรินทร์ กทม. 10200

๒ ตุลาคม 2545

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0206/12476 ลงวันที่ 5 กันยายน 2545

ตามที่ขอให้พิจารณาความเห็นของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่เสนอปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2535 เรื่องการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร จาก "ให้หน่วยราชการยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่นายทะเบียนจัดทำเพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาไปขออีก" เป็น "ให้หน่วยราชการยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่ราษฎรลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาไปขออีก" ว่าสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวตามข้อเสนอของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีหรือไม่ อยางไร ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่าถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2535 มีความถูกต้องแล้ว ซึ่งหากหน่วยงานของรัฐทุกแห่งถือปฏิบัติตามมติดังกล่าวอย่างเคร่งครัดจะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกในเรื่องของหลักฐานเอกสารการทะเบียนราษฎรที่จะใช้ในการติดต่อดำเนินการกับหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากในการจัดทำทะเบียนบ้านตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 มาตรา 36 และมาตรา 39 นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจะจัดทำทะเบียนบ้านของบ้านแต่ละหลัง จำนวน 2 ฉบับ โดยฉบับแรกเรียกว่า ทะเบียนบ้านฉบับสำนักทะเบียน จะเก็บรักษาไว้ที่สำนักทะเบียนเพื่อใช้ในการตรวจสอบและเป็นต้นฉบับ ส่วนทะเบียนบ้านอีกฉบับเรียกว่า สำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน ซึ่งจะมีข้อความรายการบุคคลตรงกับกับทะเบียนบ้านฉบับสำนักทะเบียนโดยนายทะเบียนจะมอบให้เจ้าบ้านยึดถือไว้เป็นเอกสารแสดงรายการเกี่ยวกับบ้านและคนที่อยู่ในบ้าน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการต่าง ๆ ที่กำหนดให้ต้องแสดงหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน ดังนั้น การที่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2535 ใช้ถ้อยคำว่า "ให้หน่วยราชการทุกแห่งยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่นายทะเบียนจัดทำมอบให้เจ้าของบ้านยึดถือไว้เป็นเอกสารของทางราชการ..." นั้นจึงหมายถึงสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านซึ่งมีอยู่ประจำบ้านทุกหลังที่มีเลขที่บ้าน มิใช่หมายถึงสำเนาทะเบียนบ้านที่ประชาชนยื่นคำร้องขอให้นายทะเบียนคัดสำเนารายการจากทะเบียนบ้านฉบับสำนักทะเบียน ซึ่งจะมีลักษณะเป็นใบอ่อนและมีรายการของบุคคลที่อยู่ในบ้านรายใดรายหนึ่งหรือหลายรายตามแต่ความประสงค์ของผู้ยื่นคำร้อง นอกจากนี้วัตถุประสงค์ของการเสนอขอมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร โดยขอให้หน่วยงาน

/ ของรัฐ ...

ของรัฐยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ประชาชนนำไปแสดงเป็นหลักฐาน และหากมีความจำเป็นต้องเก็บหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน ก็ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ จัดทำสำเนาเอกสารขึ้นเอง โดยไม่ต้องให้ประชาชนไปขอคัดสำเนาทะเบียนบ้าน (ใบอ่อน) อีก ประกอบกับปัจจุบันถ้าเป็นหน่วยงานที่เชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์กับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ก็สามารถตรวจสอบความถูกต้องของรายการบุคคลในสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่ประชาชนนำมาเป็นหลักฐานกับรายการบุคคลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางได้อย่างสะดวกรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องให้ประชาชนไปติดต่อขอคัดสำเนาที่บ้านที่สำนักทะเบียนหรือถ่ายเอกสารสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาหรือใช้ประกอบเรื่องแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2535 มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และไม่ก่อให้เกิดความสับสนในการตีความ กระทรวงมหาดไทยขอเสนอปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวเป็น "ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านที่นายทะเบียนจัดทำมอบให้เจ้าบ้านยึดถือไว้เป็นเอกสารของทางราชการ สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้หลักฐานสำเนาทะเบียนบ้าน ก็ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นจัดทำสำเนาขึ้นเอง เพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการขอคัดสำเนาหรือถ่ายเอกสารทะเบียนบ้านอีก" และเมื่อได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขอความร่วมมือให้แจ้งหน่วยงานของรัฐทุกแห่งสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ในสังกัดถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจเอก
(ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

โทร 0-2281-2486

โทรสาร สป.มท. 51230, 51231

ด่วน
ที่ นร ๐๕๐๑/๙๐๒

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นร ๐๕๐๕/๘๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้แจ้งผลการพิจารณาความเห็นของกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๕ เรื่องการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของกระทรวงมหาดไทย ในการปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำในมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริมาลย์ รัตนวงษ์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๐๐๐ ต่อ ๘๑๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๐๐๐ ต่อ ๘๐๗๒

ที่ นร ๐๑๐๑/ ๒๖๒๗๗

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/๑๑๐๒๙ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
และที่ นร ๐๒๐๖/๑๑๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอทราบเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การขออนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเดินทางไปประเทศเครือคอมมิวนิสต์ และเรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร เนื่องจากไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จะให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวหรือจะให้ปรับปรุงแก้ไข อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีขอแจ้งผลการพิจารณา ดังนี้

๑. ควรจะยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การขออนุมัติให้ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจเดินทางไปประเทศเครือคอมมิวนิสต์ เนื่องจากไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยมีการเจริญสัมพันธ์ไมตรีอันดีงามกับนานาอารยประเทศโดยไม่ได้ยึดถือลัทธิการเมืองการปกครองที่แตกต่างกันเป็นเงื่อนไขการแบ่งแยก และเพื่อจักได้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๓ ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ว่า “การใช้อำนาจโดยองค์การของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” อีกทั้งขณะนี้ได้มีพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๓ ออกบังคับใช้ด้วยแล้ว

๒. มติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎร ควรปรับปรุงแก้ไขด้วยคำในมติคณะรัฐมนตรีจาก “ให้หน่วยราชการยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่นายทะเบียนจัดทำเพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาไปขออีก” เป็น “ให้หน่วยราชการยอมรับสำเนาทะเบียนบ้านที่ราษฎรลงชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อราษฎรไม่ต้องเสียเวลาไปขออีก” เพื่อให้ได้ความชัดเจน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสิริมาลย์ รัตนวรพงศ์)

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๐๐๐ ต่อ ๘๓๙๙, ๘๑๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๐๐๐ ต่อ ๘๐๗๒